

Opkomen voor jezelf

Verzorging

Aankleden is een feest

De kinderen zingen een lied over aankleden

Zing met de kinderen een liedje over aankleden, zoals het aankleedlied

'Trek je trui maar aan, trek je sokken aan' of een zelfverzonnen melodie.

Iedere keer vul je het liedje in met een ander kledingstuk.

Zo maak je van aankleden een feest.

0-1 jaar

Doel

Laat ongenoegen merken als iets hem niet lukt of er niet gebeurt wat hij wil

Activiteit

Speel 'kiekeboe' met de baby's. Trek een shirt over hun hoofd en zeg 'kiekeboe' zodra ze je weer zien. Wacht soms even met het shirt helemaal over hun hoofd te trekken. Door te huilen of geluiden te maken vertellen de baby's jou dat zij niet tevreden zijn. Stel de baby's gerust door een liedje te zingen tijdens het verder aan- of uitkleden.

E Vertel met woorden wat je denkt dat de baby voelt of ervaart. Praat in een rustig tempo. Alleen al door je stem stel je de baby gerust.

1-2 jaar

Doel

Gebruikt een woord om iets duidelijk te maken

Activiteit

Verzamel kleren met eenvoudige sluitingen. Denk aan klittenband, een grote rits en drukkers. Laat de kinderen zelf proberen om de sluitingen open en dicht te krijgen.

I Verwoord wat het kind doet en wat hij bedoelt.
Bijvoorbeeld: 'De rits gaat dicht' of 'Die zit vast.'
Zo stimuleer je het kind om met woorden duidelijk te maken wat hij wil.

2-3 jaar

Doel

Wil dingen zelf, alleen doen

Activiteit

Doe de kleren aan bij een pop of een beer. Zing het liedje en laat één van de kinderen een kledingstuk noemen. Het kind trekt het kledingstuk uit bij de beer of pop en trekt het vervolgens zelf aan. Laat de kinderen alles zelf doen en bied alleen hulp als zij zelf aangeven dat zij geholpen willen worden.

S Geef een complimentje over wat het kind zelf heeft gedaan, ook al lukt nog niet de hele taak zelf. Bijvoorbeeld 'Wat goed, zelf je arm erdoor.'

3-4 jaar

Doel

Zegt het als de leidster niet doet wat ze heeft gezegd of hem overslaat

Activiteit

Lok de kinderen uit om voor zichzelf op te komen door zelf opzettelijk vergissingen te maken. Geef bijvoorbeeld maar één sok of vergeet kinderen een broek te geven. Trekken de kinderen je aandacht? Zeggen ze er iets van? Reageer, bijvoorbeeld door te zeggen: 'Natuurlijk, dat was dom...'

E Reageer serieus als het kind voor zichzelf opkomt, ook al lok je in dit geval de situatie zelf uit. Dus: 'Jij wilt ook sokken aan. Je hebt gelijk hoor. Alsjeblieft.'

Voor de ouders van: _____

Aankleden is een feest

De kinderen zingen een lied over aankleden

Tijdens het aankleden zingen de kinderen een aankleedliedje. Iedere keer gaat het over een ander kledingstuk. 'Trek je trui maar aan, trek je sokken aan...'

Zo wordt aankleden een feest!

'Aankleden is een feest' is een onderdeel van: Opkomen voor jezelf

Deze kleding trok ik aan: _____

Ik kwam voor mezelf op door: _____

En dit kon ik al erg goed: _____

Zing thuis tijdens het aankleden een zelfverzonnen liedje en laat uw kind telkens een kledingstuk kiezen.

Samen doen

Kring

De kleine muzikantjes

De kinderen maken samen muziek

Hoera, we gaan muziek maken! Midden in de kring liggen allemaal verschillende muziekinstrumenten. Wie weet hoe de instrumenten heten? En hoe je ze vast moet houden en bespelen? Alle kinderen krijgen een instrument. Tijdens het zingen van een liedje maken ze samen muziek. Wat een mooi orkest!

0-1 jaar

Doel

Speelt spelletjes met een leidster (zoals elkaar nadoen, geven en nemen)

Activiteit

Geef de baby's een voorwerp dat geluid maakt als je ermee schudt, bijvoorbeeld een met rijst gevulde koker of flesje. Schud eerst zelf met het voorwerp en houd het dan voor de baby. Hij zal het proberen te pakken en er ook mee gaan schudden.

I

Benoem het gedrag dat de baby laat zien. Bijvoorbeeld: 'Ja, als je schudt dan maakt het geluid.' Zo richt je de aandacht van de baby op het voorwerp.

1-2 jaar

Doel

Speelt onder begeleiding van de leidster samen met een ander kind

Activiteit

Kinderen vinden het vaak erg leuk om samen muziek te maken. Verdeel eenvoudige instrumenten onder de kinderen, zoals een trommel, een tamboerijn en belletjes. Stimuleer de kinderen om samen muziek te maken.

Doen alle kinderen mee?

S

Prijs de kinderen als ze samen muziek maken. Bijvoorbeeld: 'Zo dat klinkt goed! Wat leuk dat jullie zo goed kunnen samenspelen!'

2-3 jaar

Doel

Speelt met één of twee andere kinderen grofmotorische spelletjes met elkaar nadoen

Activiteit

De kinderen kiezen samen met één of twee kinderen eenzelfde instrument (bijvoorbeeld een trommel). Kunnen de kinderen elkaar nadoen, bijvoorbeeld door eerst hard op de trommel te slaan en daarna zacht? Je kunt de kinderen ook laten dansen op elkaars muziek.

E

Benoem het gevoel van het kind. Zeg bijvoorbeeld: 'Jij vindt het leuk hè, om samen met Jeremy trommelaar te zijn!'

3-4 jaar

Doel

Praat tegen een ander kind in het rollenspel

Activiteit

Hebben de kinderen weleens van een orkest gehoord? Leg uit dat er verschillende rollen zijn in een orkest, zoals muzikant en dirigent. Iedere muzikant heeft zijn eigen instrument. De kinderen mogen in tweetallen een instrument kiezen en er vrij mee spelen. Spelen ze orkest? Of gebruiken ze de instrumenten voor iets heel anders?

I

Verwoord wat je ziet gebeuren en wat de kinderen spelen, zoals: 'Lucas marcheert op de muziek van Lieke'.

Voor de ouders van: _____

De kleine muzikantjes

De kinderen maken samen muziek

'Hoera we gaan muziek maken!' Alle kinderen krijgen een instrument.

Tijdens het zingen van een liedje maken ze muziek. Wat een mooi orkest!

'De kleine muzikantjes' is een onderdeel van: Samen doen

Ik heb samen met de andere kinderen: _____

Dat ging zo: _____

Ik vond het een feest om: _____

Maak thuis samen ook eens een orkest. Pollepels en pannendecksels zijn superleuke instrumenten.

Een keuze maken

Verzorging/Eten en drinken

Kleine dilemma's

De kinderen geven hun voorkeur aan

Dagelijks valt er heel wat te kiezen. Bied de kinderen extra keuzemomenten aan, ook bij kleine dingen waarover je om praktische redenen vaak zelf beslist.

Wat wil je op je boterham? Vind je kaas lekker, of eet je liever worst?

Uit welke kleur beker wil je drinken? Welke nieuwe tandenborstel kies je?

Een gele of toch maar de blauwe? Welke zeep ruikt het lekkerst?

0-1 jaar

Doel

Laat merken wat hij wel of niet lekker/leuk vindt

Activiteit

Baby's laten al heel jong merken wat ze wel of niet waarderen. Bied de baby's voldoende verschillende ervaringen aan en ontdek hun voorkeuren. Draag de baby voor en na het verschonen op verschillende manieren. Kun je merken welke manier van dragen hij het fijnst vindt? Leg de baby op verschillende manieren neer op het aankleedkussen. Welke manier heeft zijn voorkeur?

E

Pas je reactie aan naar aanleiding van wat de baby aangeeft. Vindt hij iets niet lekker of leuk? Probeer dan iets anders. Bied bijvoorbeeld een ander hapje aan of houd de baby op een andere manier vast.

1-2 jaar

Doel

Kiest uit twee of drie dingen die de leidster hem voorhoudt

Activiteit

Laat de kinderen kiezen uit dingen die zij duidelijk kunnen zien, horen, voelen, ruiken of proeven. Bied de concrete voorwerpen aan en benoem ze met woorden. Laat de kinderen kiezen door aanwijzen of pakken. Stimuleer de kinderen om ook het woord te zeggen. De kinderen mogen de dingen die ze kiezen daarna gebruiken. Laat hen bijvoorbeeld eens kiezen uit twee soorten brood.

I

Geef het kind informatie waarmee het beter een keuze kan maken. Doe bijvoorbeeld voor hoe je van de twee soorten brood eerst een klein hapje kunt proeven.

2-3 jaar

Doel

Kiest uit twee of drie dingen die de leidster opnoemt

Activiteit

Laat de dingen waaruit de kinderen mogen kiezen, eerst bekijken. Noem ze nog een keer op en laat de kinderen daarna kiezen. Ze mogen nadat ze hebben gekozen, de voorwerpen meteen gebruiken. Ze kunnen bijvoorbeeld hun handen wassen met de zeep of hun haren kammen met de kam.

S

Zorg dat de kinderen de spullen goed kunnen zien, en dat ze kunnen horen wat je zegt. Hierdoor kunnen ze beter hun keuze maken.

3-4 jaar

Doel

Kiest zelf uit meerdere dingen

Activiteit

Laat de kinderen kiezen uit taken, zoals helpen met tafel dekken, met tafel afruimen of met het klaarzetten van de spullen in de badkamer. Stel de kinderen vragen die het maken van de keuze vergemakkelijken, bijvoorbeeld door te vragen wat ze in ieder geval niet willen kiezen en dus afvalt.

E

Laat duidelijk merken dat het kind echt zelf mag kiezen. Geef het kind voldoende tijd en wacht op hem. Vindt het kind het prettig als je erbij blijft, of wil hij juist even alleen zijn om goed te kunnen kiezen?

Voor de ouders van: _____

Kleine dilemma's

De kinderen geven hun voorkeur aan

Dagelijks valt er heel wat te kiezen. Wat wil je op je boterham? Vind je kaas lekker, of eet je liever worst? En uit welke beker wil je drinken? Welke zeep ruikt het lekkerst? Die...!

'Kleine dilemma's' is een onderdeel van: Een keuze maken

Ik mocht kiezen uit: _____

Ik maakte mijn voorkeur duidelijk door: _____

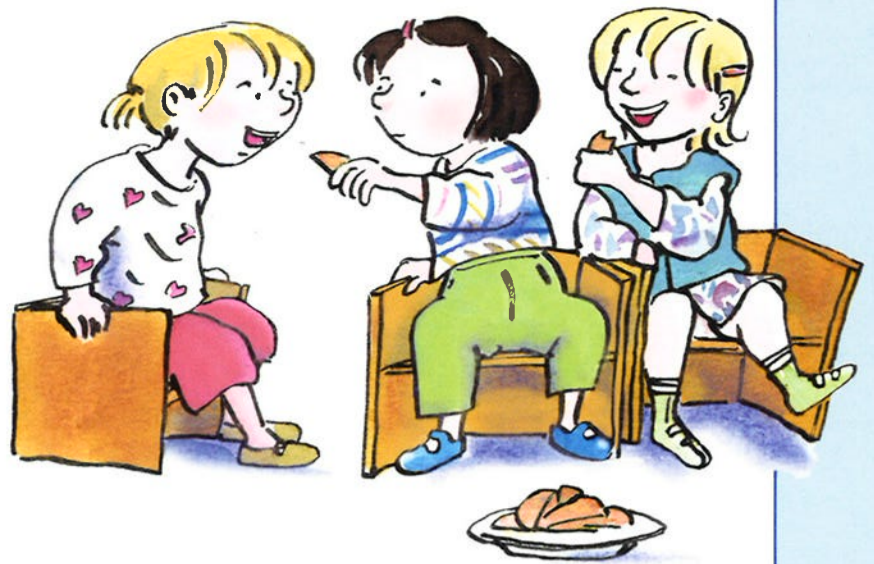
Ik heb gekozen voor: _____

Heeft uw kind ook een lievelingsbeker of een lievelingstrui?

Ervaringen delen

Verzorging

Bubbels

De kinderen spelen met schuim

Zet een aantal verzorgingsproducten klaar die schuim geven, zoals scheerschuim, bellenblaas of schuimzeep uit een pompflacon. Maak samen met de kinderen schuim en laat hen het ruiken, voelen, horen en zien.

Let er bij de kleintjes op dat ze het proeven dit keer overslaan! (Of gebruik voor hen wat slagroom.)

Je kunt het schuim op je hand leggen en wegblazen. Dat is leuk! De zeepbellen dwarrelen door de lucht. Wie kan ze vangen?

0-1 jaar

Doel

Kijkt en luistert aandachtig als een leidster geluidjes tegen hem maakt

Activiteit

Doe een klein beetje schuim of slagroom op de arm of voet van de baby's. Laat de baby's het schuim bekijken en eraan voelen. Blaas het schuim weg en laat het naar beneden dwarrelen.

I Ondersteun dat wat je doet met geluidjes. Maak ondertussen veel oogcontact om te zien met welke geluiden je de aandacht van de baby trekt. Herhaal favoriete geluiden meerdere keren.

1-2 jaar

Doel

Brabbelt alsof het echte taal is

Activiteit

Doe bij alle kinderen schuim op hun hand en laat het hen wegblazen. 'Vertellen' de kinderen over wat ze zien? Reageer bevestigend wanneer de kinderen brabbelen. Bijvoorbeeld door de klanken te herhalen of door iets terug te zeggen.

S Bereid de kinderen voor op de activiteit door regelmatig al woorden te zeggen die te maken hebben met spelen met schuim (zoals blazen, ruiken, schuim, bel of hand).

2-3 jaar

Doel

Laat de leidster zien wat hij gemaakt heeft of vertelt wat hij die dag heeft gedaan

Activiteit

Laat de kinderen ontdekkend bezig zijn met de bellen en het schuim. Blaas bellen en laat de kinderen de bellen kapot slaan in de lucht. Of laat de kinderen het schuim uitsmeren op een plat vlak (tafel, placemat) en er daarna in tekenen met hun vinger. De meeste kinderen zullen dit zo leuk vinden om te doen, dat zij er vanzelf over gaan praten. Vraag er later op de dag, bijvoorbeeld in de kring, nog eens naar.

E Lok de kinderen uit om te vertellen door stil te zijn! Laat met je lichaamstaal en mimiek merken dat je luistert. Reageer bevestigend op wat de kinderen zeggen, bijvoorbeeld door 'ja?' te zeggen, te knikken en te hummen. Dit stimuleert hen om verder te vertellen.

3-4 jaar

Doel

Voert een gesprekje met een ander kind

Activiteit

Lok interactie uit door de kinderen in tweetallen met schuim of bellen te laten spelen. Zo raken zij eerder in gesprek met elkaar. Een leuk spel om in tweetallen te doen is bellen vangen. Het ene kind blaast de bellen en de ander probeert de bellen op te vangen voordat ze op de grond vallen.

I Maak de kinderen attent op wat de ander doet en zegt. Richt je informatie op de tweetallen. Bijvoorbeeld als Bob en Ramzia samen bellen blazen: 'Ramzia heeft een blauwe zeepbel. Wat heeft Bob daar?'

Voor de ouders van: _____

Bubbels

De kinderen spelen met schuim

De kinderen maken schuim. Ze ruiken, zien, voelen en horen het schuim. (Niet proeven!)

Ze leggen schuim op hun hand en blazen het weg. Dat is leuk!

'Bubbels' is een onderdeel van: *Ervaringen delen*

Dit deed ik met het schuim: _____

Ik vond het schuim: _____

Ik liet merken hoe ik het vond door: _____

Het allerleukst vond ik: _____

Met babyshampoo kunt u thuis samen een kopje of de pop wassen. Wat een schuim!

Een taak uitvoeren

Verzorging

Schone handen, schone tanden

De kinderen zingen een liedje over jezelf verzorgen en voeren de bijbehorende handelingen uit

Geef de kinderen een eigen tandenborstel en zet een zeppompje goed zichtbaar voor alle kinderen neer. Zing met de kinderen een liedje over tanden poetsen en handen wassen op een voor de kinderen bekende melodie (bijvoorbeeld: 'Smakelijk eten' of 'Vader Jacob' wordt: 'Tanden poetsen, tanden poetsen, heen en weer'). Kunnen de kinderen de handelingen uit het liedje uitvoeren?

0-1 jaar

Doel

Herhaalt handelingen die effect hebben

Activiteit

Geef de baby's een tandenborstel en kijk wat er gebeurt. Baby's vinden vreemde voorwerpen meestal interessant en ontdekken deze voorwerpen door eraan te ruiken of voelen en ze te proeven. Als ze merken dat je daarop positief reageert, zullen ze waarschijnlijk herhalen wat ze deden.

E Toon je betrokkenheid door bijvoorbeeld naar de baby te lachen als hij de tandenborstel pakt en ermee op en neer slaat. Hoe reageert de baby? Herhaalt hij het spelletje?

1-2 jaar

Doel

Wijst enkele lichaamsdelen aan als de leidster die noemt

Activiteit

Zing het liedje over tanden poetsen/handen wassen. Wijs tijdens het zingen naar je eigen tanden/handen. De kinderen zullen dit leuk vinden en ook mee willen doen. Kunnen ze ook hun eigen tanden en handen aanwijzen?

I Richt de aandacht van de kinderen op hun eigen tanden of handen. Zeg bijvoorbeeld: 'Jaimy, waar zijn jouw handen?'

2-3 jaar

Doel

Is trots als hij iets kan, als hem iets lukt

Activiteit

Zing het liedje met de kinderen en doe de bijbehorende handelingen (tanden poetsen, handen wassen) voor aan de kinderen. Kunnen de kinderen ook zelf hun tanden poetsen? Dit is best moeilijk, maar als het lukt, zullen ze extra trots zijn. De activiteit wordt spannender als kinderen die hun naam horen in het liedje mogen poetsen/wassen.

S Prijs de kinderen als het hun lukt en geef aan wat de kinderen goed doen. Zeg bijvoorbeeld: 'Kim, helemaal zelf jouw tanden gepoetst. Dat is knap!'

3-4 jaar

Doel

Zet door, blijft het een tijdje proberen als iets niet direct lukt

Activiteit

Zing het liedje met de kinderen en laat de kinderen de handelingen nadoen. Kunnen de kinderen ook moeilijkere dingen doen? Kunnen ze bijvoorbeeld tandpasta op de borstel doen? Kinderen vinden het leuk om dingen zelf te doen en zullen waarschijnlijk proberen de handelingen na te doen. Zetten de kinderen ook door als het niet direct lukt?

E Stimuleer de kinderen door te gaan als het niet direct lukt. Zeg bijvoorbeeld: 'Lizzy, probeer nog even, het lukt vast!'

Voor de ouders van: _____

Schone handen, schone tanden

De kinderen zingen een liedje over jezelf verzorgen en voeren de bijbehorende handelingen uit

'Tanden poetsen, tanden poetsen, heen en weer, heen en weer.' De kinderen zingen een liedje over tanden poetsen en handen wassen op een bekende melodie (bijvoorbeeld 'Vader Jacob').
Kunnen ze de handelingen uit het liedje uitvoeren?

'Schone handen, schone tanden' is een onderdeel van:
Een taak uitvoeren

We zongen dit liedje: _____

Mijn taakje was: _____

Ik deed dat zo: _____

Het knapste dat ik deed was: _____

Zing eens een zelfgemaakt liedje tijdens het tanden poetsen of handen wassen.

Als het kind klaar is met tanden poetsen of handen wassen, is het liedje uit.

